

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 22.

Stockholm den 2 Juni 1910.

3:e årg.

Prenumerationspris: 1/4 år . . . kr. 4: 50 1/2 år . . . kr. 2: 50 3/4 " . . . " 3: 50 1/4 " . . . " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. Stilm 1910, F. Englund's Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	--	--	--	---

Hvarför vore det fördelaktigt att ha kvinnliga öfverlärare vid folkskolan?

Genom samvetsgrannhet, arbetsduglighet och plikttröhet ha kvinnorna eröfrat åt sig alltflera arbetsområden. Då männen makat åt sig på arbetsmarknaden och släppt fram kvinnorna, ha de i allmänhet ansett sig visa stort tillmötesgående, om de låtit kvinnorna få inehålla underordnade platser, där de erhålla en lön som utgör existensminimum. En lön, som männen nog skulle anse otillräcklig, om den gällde dem själfva. Ett arbetsområde har dock i flere afseenden utgjort undantag från ofvan berörda förhållanden, och det är folkskolan. Ända till för några år sedan var ju på landsbygden lärare och lärarinnor likställda med afseende på lön och naturaförmåner. — I städerna bevilja kommunerna de manliga lärarna större löner. — Men äfven inom folkskolan har man ansett, att kvinnorna böra inta en underordnad ställning. Man har, som det heter, menat, att de böra "lära sig krypa innan de kunna gå". Som emellertid lärarinnor blefvo anställda nästan samtidigt (år 1859) med lärare i folkskolan, så anse lärarinnorna, att de ha krupit länge nog. Lärarna ha för länge sen "gått", ja, t. o. m. "klifvit" så högt som till statsrådsbanken.

Under årens lopp har procenten af kvinnliga lärare ökat betydligt i jämförelse med manliga. I Stockholm utgöra lärarinnorna 5/6 af kåren. Orsaken därtill är, antaga vi, att man är nöjd med lärarinnornas arbete. Den omständigheten, att de äro billigare arbetskraft och därför skulle fått större användning, måste ju uteslutas på grund af den stora betydelse folkuppfostran har för

ett land, och man måste anta, att kommunerna ledas af ideellare grundsatsar än att skaffa arbetskraft efter principen "billigt och dåligt". Folkskoleinspektörerna förklara ju äfven, att lärarinnorna i skicklighet och nit fullt motsvara lärarna. Hvarpå kan det då bero, att lärarinnekårens flertal gjort sig så litet gällande, att de ej alls ha något att skaffa med folkskolans organisation och ledning? Svaret blir naturligtvis det gamla vanliga: detta beror på sedvänja. Sedvänjan har blifvit fördom. Man är ovan att se en kvinna på en chefspost. Detta har influerat på kvinnorna själfva, så att många af dem nästan betrakta det som en djärfhet, att en lärarinna skulle anse sig lämplig som öfverlärare. Andra däremot hysa motvilja för att subordinera under en representant för sitt eget kön. Men de som hysa dessa fördomar ha troligen ej tänkt sig in i saken. Erfarenheter från Danmark visa detta. Där hyste man på somliga håll samma betänkligheter mot kvinnliga öfverlärare som här, men så fort idén blef omsatt i praktiken, ingick den på helt kort tid så i medvetandet, att man nu finner det lika naturligt och nödvändigt med kvinnliga öfverlärare som att det i skolan finnes både lärare och lärarinnor.

Jag vill därför söka framhålla några synpunkter just för att visa nödvändigheten af att större inflytande vid folkskolans organisation och ledning lämnas till kvinnorna.

För det första hvad lärjungarna beträffar, skulle helt säkert flickornas speciella intressen bli ännu bättre tillgodosedda än under nuvarande förhållanden. Men därjäm-

Dr C. M. M. M. M.

te vore det för gossarna af lika stor vikt, att de under de tre sista skolåren, då de uteslutande äro hänvisade till manligt inflytande, ej komme att fullständigt sakna en lärarinnas moderliga omvårdnad — dessa år, som äro af så stor betydelse för deras karaktärsdanning. Inom arbetarklassen inträffar det ju dessutom ofta, att modern till följd af förvärfarbete ej kan handleda sina barn så som önskligt vore. Gossar från sådana hem bli således under en tid, då de ännu äro barn, både i hemmet och i skolan beröfvade förmånen af kvinnlig ledning. Folkskolan är mycket mer än andra skolor en uppfostringsanstalt, ej blott en läroanstalt. Det är ju erkänt, att kvinnor ha större naturlig fallenhet än männen för att uppfostra de unga under själva barndomsåldern. Folkskolans barn lämna ju skolan vid 12—14 års ålder. Alldeles säkert skulle en kvinnlig öfverlärare kunna vara lärarna till en god hjälp genom de råd och anvisningar hon kunde ge dem i fall som beröra själva omvårdnaden af barnen. Lärarnas blick skulle då skärfas för en hel del detaljer, som de nu ej fästa så stor vikt vid. Äfven i ett annat afseende skulle en kvinnlig öfverlärare kunna utöfva ett godt inflytande på gossarna. Som bekant öfvergå gossarna i regeln vid 10 års ålder till lärarna. Naturligt är att de anse detta vara ett uppflyttande till högre plan och med ringaktning se tillbaka på den tid, då de läste för en lärarinna. Detta skapar förakt för kvinnan, och det är ju känt, att just inom arbetarklassen missaktningen för kvinnan är oerhördt stor. Om den högsta myndigheten inom skolan representerades af en kvinna, skulle det utan tvifvel inverka på gossarnas värdesättning af kvinnoarbetet.

För det andra hvad skolans ledning beträffar, så skulle det säkerligen lända till skolans bästa, om lärarinnor tillätos deltaga i skolans administration. Som stöd för detta påstående kunna vi hänvisa på flickskolorna, hvilka intaga ett framstående rum i vårt undervisningsväsende. Denna skoltyp har ju utvecklats genom lärarinnors arbete och ledes ju uteslutande af kvinnor på ett stadium som motsvarar folkskolans. Trenne af huvudstadens förnämsta flickskolor äro såväl startade som fortfarande ledda af kvinnor, som fått sin utbildning vid folkskolelärarinneseminarium. Kvinnors administrationsförmåga på skolans område torde härmed vara bevisadt.

För det tredje hvad beträffar lärarinnorna själva, måste utsikten till att möjligen vinna befordran verka sporrande på de enskilda individerna. Det måste medföra större intresse för deras egen fortbildning att genom resor i främmande länder vinna ökad erfarenhet och erhålla kunskap om dessa länders skolformer och metoder, att vidga blicken för de stora pedagogiska frågorna, att sätta sig in i olika samhällsförhållanden o. d. Allt detta måste ovillkorligen bidra till att höja lärarinnekårens egen ståndpunkt.

I ett följande nummer skall jag nämna några ord om de erfarenheter man vunnit i de land, där det redan finnes kvinnliga öfverlärare.

Anna Ljungberg.

L. K. P. R:s protestmöte i Stockholm mot den Östbergiska motionen.

Det var ett välbesatt möte — bland publiken märktes flere riksdagsmän och politiker — som sistlidne fredag i Stockholm uttalade sin protest mot det attentat mot de gifta kvinnornas rösträtt, som föreligger i och med hr Johan Östbergs motion om att taxerbar inkomst ej får understiga 200 kr.

Mötet öppnades af L. K. P. R:s ordförande, d:r Lydia Wahlström, som i ett kraftigt anförande kritiserade denna motion. Utgående från ordet: den som intet hafver, från honom skall och tagas det han hafver, framhöll hon huru man nu sökte beröfva en stor grupp af kvinnor en nyligen dem beviljad kommunal rösträtt. D:r W. påpekade det af henne förut betonade förhållandet, att den moderna lagstiftningen alltmåra slår under sig de områden, som förut tillhörde hemmen och inom hvilka de gifta kvinnorna således tidigare haft inflytande och bestämmanderätt. När nu lagstiftningen drar en rågång mellan stats- och hemlifvet, ställer den de gifta kvinnorna utanför intressesfären de förut haft. Det är därför en dubbel orätt att nu förvägra dem inflytande i det offentliga. Och motståndet kommer huvudsakligast från konservativt håll, där man annars håller så starkt på den gifta kvinnans insats i samhällslifvet. Den af hr Joh. Östberg väckta motionen skulle komma att inskränka den kommunala rösträtt, som så nyligen gifvits de gifta kvinnorna. Hr Östberg utsätter härmed regeringen för att desavouera sig själf, ifall den tillstyrker motionen, ty det var ju med veit och vilja man vid förlidet års riksdag gaf de gifta kvinnorna den praktiskt taget oinskränkta rösträtten. Tal. slutade med en jämförande blick på Norge, där kvinnorna just nu erhållit allmän kommunal rösträtt, samtidigt således med att man nu i Sverige tar tillbaka en stor grupp kvinnors rättigheter.

Föredraget mottogs med kraftiga applåder af den talrika publiken.

D:r Gulli Petrini höll därefter ett af lifliga bifallsyttringar upprepade gånger afbrutet föredrag, däri hon med skärpa framhöll de nuvarande kommunallagarnas förhistoria och tillkomst, hvilka ställa hr Östbergs motion med afseende på 200-kronors strecket för taxerbar inkomst och riksdagens eventuella bifall till densamma i högst egendomlig belysning.

Den oklarhet, som länge rådde, yttrade d:r Petrini, angående huruvida gift kvinna, som hade egendom under egen förvaltning, skulle ha rätt till egen debetsedel och därmed kommunal rösträtt föranledde olika myndigheter till skild uppfattning af saken. Hr Staaffs motion vid 1904 års riksdag, däri han föreslog ändring af bevillnings och inkomstskatteförordningen, i riktning att gift kvinna under ofvan nämnda förutsättningar verkligen skulle tillerkännas rätt till egen debetsedel, afsåg att afhjälpa detta förhållande. Skatten skulle beräknas hvar för sig för de gifta makarna. I anledning af motionen beslöt riksdagen en

Juvel- Guld- & Emaljarbeten
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
 4 Fredsgatan 4.

Lisa Rosenströms Eftr. **KAPPAFFÄR**
 49 VÄSTERLÄNGGATAN 49
 Stort lager af Kappor, Promenaddräkter samt lösa
 Kjolar. **OBS! Billiga priser.**

skrifvelse till K. M:t med anhållan om att K. M:t täcktes framlägga förslag i denna sak för riksdagen. Emellertid dröjde det några år, innan något vidare gjordes åt saken.

Kvinnorna togo under tiden själfva upp frågan. På L. K. P. R:s årsmöte i Gefle 1908 höll fru Anna Wicksell ett föredrag om lämpligheten af att söka få fram en motion om gift kvinnas kommunala rösträtt och i sammanhang därmed frågan om egen debetsedel för gift kvinna. Mötet beslöt med anledning häraf, att Centralstyrelsen skulle anmoda Liberala samlingspartiet att om möjligt redan vid 1908 års riksdag väcka sådan motion.

Detta skedde äfven. Samlingspartiet hemställde om en skrifvelse till K. M:t om att gift kvinna, hvilken ej på grund af att hon själf är skattepliktig äger kommunal rösträtt men hvars man är kommunalt röstberättigad, måtte erhålla en röst. Lagutskottet afstyrkte emellertid motionen, och båda kamrarna följde exemplet. Bättre gick det emellertid med regeringspropositionen om gift kvinnas rätt till egen debetsedel, hvari föreslogs att för inkomst, hvar öfver hustrun enligt lag äger att ensam råda, taxeras hon och att det bevillningsfria afdraget endast frånräknas en gång från makarnas sammanlagda inkomst. Bestämmelsen, att hustrun skall taxeras för sig, är sålunda tillkommen uteslutande för att garantera hennes kommunala rösträtt, staten drar därigenom ingen högre skatt. Fast bestämmelsen formellt inkommit i bevillningsförordningen, är det egentligen en lagfråga gällande gift kvinnas kommunala rösträtt. Att bestämmelsen tillkommit i detta syfte påpekades äfven af finansministern och flera öfriga talare. Förslaget gick igenom i båda kamrarna. Anmärkningsvärdt är, att faktiskt under denna debatt af en del talare angafs, att på detta sätt gift kvinna kunde bli taxerad för en jämförelsevis liten inkomst, ehuru man icke gaf sig in på några särskilda beräkningar af huru många kvinnor, som skulle ha nytta af lagen. Kvinnorna själfva voro så vana vid att tänka sig att den kommunala rösträtten inträder först vid 500 kronors inkomst, att de ej genast insågo, hvilken stor vinst den nya lagen var för dem, och var det nu så, att några af hrr lagstiftare till fullo genomskådat lagens konsekvenser, så gäfvo de i alla fall ingen hjälp och ledning åt kvinnorna. Pressen teg äfven på denna viktiga punkt. Först när de nya kommunallagarna skulle börja tillämpas, gjorde man den "upptäckten", att denna lag i själfva verket innebär att så godt som hvarje gift kvinna, hvilkens man har kommunal rösträtt, också själf kan komma i åtnjutande af densamma.

Det var fru Anna Wicksell, som på L. K. P. R:s Centralstyrelsemöte i Jönköping först klart redogjorde för konsekvenserna af de nya lagarna. D:r Petrini påpekade, att dessa ej endast medförde rösträtt och valbarhet för hustrun på den lägsta inkomst utan äfven medförde ökad röstetal för makarna. Är man öfver strecket, så får makarna en röst hvar, när hustrun deklarerar, medan mannen blott får en, om han skattar ensam. För hvarje påbörjad röstetal blir det en röst mer. Vidare blir det en ganska stor ökning i röstetalet, när inkomsten går öf-

ver 2,000 kr. i stad eller 1,000 på landet. Rösterna beräknas nämligen så, att man för hvarje påbörjad 100-tal beskattningsbar inkomst intill 2,000 kr. i stad och 1,000 på landet räknar 1 röst, men därefter endast 1 röst för hvarje påbörjad 500-tal. Flyttar mannen då öfver detta 500-tal på hustrun, får hon emellertid 1 röst för hvar 100-tal, ända till hennes del också uppgår till 2,000 (eller 1,000 på landet). Det är således mycket lönande för familjens röstetal, om hustrun deklarerar.

Det är att märka, att ingen bestridt denna tolknings riktighet, betonade d:r Petrini. Tvärtom, den är så oantastlig och principiellt riktig, att det är rent af rörande. Det är ingen vådlig personlighetsprincip, som smugit sig in inom förmögenhetsprincipens heliga område. Den som röstar gör det på grund af beskattningsbar inkomst, en röst för hvar påbörjad 100-tal. Och klart var väl att sedan kvinnorna insett hvad de vunnit, de skulle börja agitera för att kvinnorna i allmänhet skulle begagna sig af sina nya rättigheter. Det var för öfrigt såväl vänster som höger som agiterat. På ett stort möte på Grand Hotell i Stockholm hade hr kammarrättsrådet Johan Östberg undervisat kvinnorna om deras nyvunna rättigheter och uppmanat dem att använda dem. Personer, som förut skulle ansett det för en dödlig förolämpning, om deras respektive fästgör en gång i världen skulle ha förklarat att de ville göra paktum för att få sin egendom under egen förvaltning, börja nu spekulera på hur det skall gå till att förflytta någon del af det gemensamma boets egendom på hustrun för det därigenom ökade röstetalets skull, och de som förut icke haft ett spår af intresse för kvinnans rättigheter förklara: "Min fru ska då deklarerar". När man, så länge kämpat mot liknöjdhet och slöhet, måste man ju glädja sig åt det nyvaknade intresset, men när man ser huru från vissa högerhåll kvinnornas nyvunna rättigheter utnyttjas, kan man ej finna annat än att detta sätter attentatsförsöket mot de mindre bemedlade kvinnornas rösträtt i dess rätta belysning. Hr Johan Östberg, samme man, som är så angelägen att lära högerns kvinnor att begagna sin rösträtt, är det som nu motionerar om att 200 kr. skall utgöra minsta taxerbara inkomst. Förslaget är utan motivering instucket i en motion, som handlar om bevillningens bibehållande. Man måste undra, om ej motionären hoppats att denna paragraf i riksdagens sista stund skulle slinka med litet obemärkt, så att den blef antagen så där halft i distraktion. Men det skall då åtminstone icke ske, denna gång ska då herrarna veta hvad de göra. Eljes är man i riksdagen ganska ovillig att ändra nyss antagna lagar, äfven om de visat sig vara till skada för den personliga friheten, men nu när det gäller att ta tillbaka en akt af rättvisa, att beröfva kvinnorna den rätt man en gång gifvit dem, blott därför att det visat sig, att de ämna använda sig af den, då tycks det bli vind i seglen.

Skälen till motionen har man svårt att finna ut, hr Östberg tyckes blygas att tala om dem. Går man tillbaka till frågans första behandling, finner man just ingen klarhet af riksdagsprotokollen. Visserligen talades

vid ett tillfälle, i annat sammanhang, om att man ej "utan motsvarande behof eller nytta" borde öka besväret för taxeringsnämnden. Till detta svarade emellertid finansministern, att han aldrig hört att riksdagen skulle afstå från att fatta ett beslut, som i öfrigt vore principiellt riktigt, blott för att en eller annan statstjänare därigenom finge litet mera arbete. Det är att hoppas, att finansministern står vid sitt ord och sina principer och nu hjälper kvinnorna att afvärja detta hugg. För öfrigt, om man skulle för besvärets skull utesluta från taxering de mindre inkomstägarna, vore detta ju att tydligt proklamera, att statens och kommunens myndigheter gärna kunde ha besvär för de förmögna skull, för att de rika fruarna skulle få rösträtt och därmed de rikas röstetal ökas, men att man ej behöfver ha besvär för de fattigas skull; det tar dock lika mycket tid att skriva ut en debetsedel på ett högre belopp som en på några öre. Detta blefve den mest afskyvärda klasslag, som tänkas kan.

Tycker man emellertid icke om de många skriferierna, kan man komma ifrån dem på ett enkelt sätt, nämligen genom att utan vidare ge de två rösterna, som svara mot de 200 kronorna, åt alla gifta kvinnor — och sedan endast låta dem deklarerera, som ha större inkomst. Men att med fasthållande af förmögenhetsprincipen helt enkelt fuska bort dess fullt riktiga konsekvenser, blott därför att de ge flera kvinnor rösträtt än man beräknat från början, det är riksdagen ovärdigt. När man afslog Liberala samlingspartiets motion om tilläggsrösten för gifta kvinnor, anfördes bland andra skäl, att syftet delvis uppnåts genom K. M.:ts förslag, och hr Lindblad i Närlunda anförde i detta sammanhang, att om mannen har 450 kr. i inkomst och hustrun 50, så få de kommunal rösträtt båda två. Om man begrep så mycket då, hvarför vill man då ändra sig nu. Hr Lindblad måtte då väl åtminstone fortfarande stå på kvinnornas sida, som redan förut såväl visste hvad det gällde.

Samhällsvådligt blir hr Östbergs förslag, när man tänker på hvilka det kommer att träffa. Det är hemmens kvinnor, som komma att uteslutas, och just de goda och dugliga. Den slarviga arbetarhustrun, som ej kan taga vara på mannens inkomst och med förstånd få hushållet att gå ihop, söker sig till fabriken för att förtjäna mera. Hon får taxerbar inkomst. Den dugliga, sparsamma hustrun, som med nit och omsorg håller ihop hemmet, hufvudsakligen arbetar därinom och därmed sparar åt mannen, får ej deklarerera. Alla mindre bemedlade hustrur, som vilja stanna i sina hem, arbeta för dem, skapa goda hem, bli uteslutna. Men när kvinnorna stridit för de gifta kvinnornas rätt, var det väl just de goda hustrurna och mödrarna, hvilkas hjälp man ville ha i samhället. Om vi, som kvinnorna önska, en gång ska få litet bättre samhällsvård än som nu är fallet, är det väl just deras hjälp vi behöfva. En arbetarhustru, som själf lyckats i det svåra värfvet att sköta sitt hem väl, har i somliga fall flera möjligheter än någon annan att vara till stöd för de fattiga; hon känner svårigheterna och vet bäst huru de ska afhjälpas. Men hon skulle hvarken bli röstberättigad eller valbar i kommunen. Detta är en

den mest blodiga förolämpning mot kvinnan som maka och moder som någonsin föreslagits. Men förmodligen kommer man att antyda, att detta är i hemmens sanna intresse, det heter så, när det öfvas oförrätter mot kvinnorna. Troligen kommer förslaget att åtföljas i riksdagen af en deklamation öfver kvinnans sanna bestämmelse! Men kvinnorna låta icke längre dupera sig af sådant. De döma efter gärningarna, inte efter frasen, och vi protesterar mot denna nya oförrätt mot hemmets kvinna, henne som männen alltid hålla de vackraste talen för men alltid behandla allra sämst vid all lagstiftning.

De bifallsyttringar, man kan säga ovationer, hvarmed d:r Petrinis föredrag mottogs, visade till hvilken grad de närvarande, lifligt berörda, togos af och följde med i den starkt indignationsfyllda stämning, som var föredragshållarinnans.

Aftonens tredje talare, borgmästare Lindhagen, hade i sista stund blifvit hindrad att infinna sig. Mötet afslutades med uppläsandet af en resolution af följande lydelse, som af mötet antogs:

Med anledning af motion af herr Johan Östberg i riksdagens Första Kammare, hvari föreslås, att inkomstbelopp understigande 200 kr. icke må i något fall taxeras, hvilket förslag, därest detta af riksdagen antages, skulle medföra en afsevärd inskränkning i gift kvinnans nyligen tillerkända rätt till egen debetsedel med därmed förbunden kommunal rösträtt och valbarhet, uttala män och kvinnor, samlade till möte i Stockholm den 27 maj 1910 på inbjudan af Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt, som representerar 164 lokalföreningar med öfver 11,000 medlemmar, en kraftig protest mot försök till en lagstiftning, gående ut på att redan innan utöfvandet af en af riksdagen tillerkänd rättighet tagit sin början, fränkänna stora skaror af dem det gäller samma rättighet; detta samtidigt med att i vårt grannland, Norge, kvinnorna tillerkänts allmän kommunal rösträtt.

Mötet riktar en kraftig vädjan till riksdagen att fasthålla vid det af riksdagen i denna fråga på regeringens förslag redan fattade beslut och icke antaga det af herr Östberg framlagda förslaget, i hvad det afser en fullständigt opåkallad höjning af det kommunala rösträttsstrecket, som orättfärdigt kommer att drabba särskildt de mindre bemedlade och hvilket, om det af riksdagen blefve beslutadt, måste betraktas såsom en kränkning af de gifta kvinnornas rätt.

Allmän kommunal rösträtt.

Från Norge meddelas, att lagtinget den 27 maj med 24 röster mot 7 biträdt odelstingets beslut om allmän kommunal rösträtt för kvinnor och, som väntadt var, därmed slutfört denna fråga i enlighet med kvinnornas intressen. Efter enhälligt beslut öfversändes lagen till konungen för sanktion.

MAGASIN SPECIAL

9 REGERINGSGATAN 9

f. d. A.-BOLAGET SIDENHUSSETS LOKAL

Rikstelefon Norrm. 3 98

Allm. Telefon 113 12

Blusar, Kjolar och Halffärdiga Klädningar

från Paris, Berlin och Wiens förnämsta konfektionsfirmor.

Obs. Uppvisandet af denna annons berättigar till 10 proc. rabatt!

Beriktigande.

Genom en missuppfattning sade jag i min sista öfersikt af världens rösträttsfält, att presidenten Taft "mottagit en deputation af kvinnor i Washington," och det förhöll sig icke så. Presidenten Taft hade blifvit inbjuden att inleda Amerikas L. K. P. R:s årsmöte och hade mottagit inbjudningen. Och emedan presidentens ord därvid och kvinnornas hyssjningar vid några af dessa ord gifvit anledning till en del kommentarier, synes det mig bäst att efter "Woman's Journal" ge en skildring af förloppet.

Man visste, säger tidningen i sin redogörelse, att presidenten icke var anti-suffragist, ehuru icke övertygad suffragist. Han kunde således ha afböjt inbjudningen eller inskränkt sig till en välkomsthälsning från honom själf som statens förnämsta ämbetsman till L. K. P. R. som en stor sammanslutning af nationens kvinnor. Men hvad gjorde han? Han anlände till årsmötet midt under sista anförandet på dagens program, därvid Miss Shaw afbröt sitt tal, hela auditoriet reste sig, mottog honom med handklappningar och viftningar på det mest kordiala sätt och förblef stående, till dess han tagit plats.

Till en början betonade presidenten också, att han ansåg kvinnornas sammanslutning stor nog för att erkännas af honom i hans officiella egenskap. Efter att ha talat om sin forna ståndpunkt som den kvinnliga rösträttens afgjorda försvarare fortfor han: En af de kvalifikationer som äro nödvändiga därför är den, att kvinnan som klass är angelägen om att taga sina intressen tillvara, "och om hon ej är det, synes det mig att såvida rätten förlänades, skulle det vara för att denna rätt utövades af dem som äro minst önskvärda politiska konstituenten, medan den försummas af de intelligenta och patriotiska, de mest önskvärda medlemmarna af väljarekåren." Det var omedelbart efter dessa ord som hyssjningar hördes från olika håll af salen och gaf presidenten anledning till hans befögade förmaning af den för politiska personer nödvändiga självbehärskningen.

"Woman's Journal" betonar, att hyssjningarna voro oöfverlagda och ögonblickliga. Det var som om talaren gifvit alla dessa kvinnor ett piskslag i ansiktet, mot hvilket de ofrivilligt reagerade. Så kände åhörarna det. Styrelsens känsla var ett beklagande af att auditoriet ens ett ögonblick kunde förgäta, att den som talade var L. F:s gäst. Och dess ordförande, Miss Anna Shaw, reste sig och utropade: "O, mina barn!", hvarpå hyssjningarna genast tystnade.

Alla kände dock att presidenten Tafts yttrande var taktlöst, och att han, ehuru oafsiktligt, gjort en olycklig jämförelse och icke haft nog hänsyn till den stora församlingen af landets utvalda kvinnor, för att välja sina ord, när han talade till dem.

Dagen efter händelsen afsändes emellertid en skrivelse till presidenten med djupt beklagande af att enskilda personer genom uttryck af personlig känsla afbrutit presidentens tal, och presidenten Taft svarade som republikens förste representant härpå, att äfven han beklagade händelsen. "Icke på grund af personlig känsla, ty saken berör mig icke alls personligen, utan endast därför att den tillagts långt mera betydelse än den förtjänar, och emedan den måhända kan användas till att på orättmätigt sätt vålla ledarne af Er rörelse obehag." Skrifvelsen avslutas därefter med några stelt vänliga ord och utan att önska rörelsen någon som helst framgång. Den publiceras också utan några som helst kommentarier.

ELLEN WESTER.

Med rätta brukar man mäta ett folks bildningsgrad efter dess aktning för kvinnan och den plats hon i samhället innehar; ty för att värdera ett väsen, hvars högsta kraft är en andlig, fordras en icke ringa grad af andlig kultur. Amerikas folk har visat sig äga denna, och den skall stiga i den mån som landets kvinnor göra sig förtjänta däraf.

Fredrika Bremer (»Hemmen i den nya världen»).

Litteratur.

Nervhälsa. En bok om våra nerver för friska och sjuka af d:r *Frode Sadolin*. Bem. öfvers. från 5:te danska upplagan af *Gustaf Stjernström*. Kommanditbolaget Chelius & C:o, Stockholm.

Öfversättaren citerar i sitt förord till boken ett yttrande af den framstående psyko-neurologen prof. Paul Dubois i Bern: "Människan är den enda varelse som ej förstår att lefva". Det är prof. D:s många nervösa patienter med deras mångartade lidanden, ofta själföfvållade, som kommit honom att göra det ofvanstående uttalandet. Och han har klart för sig, att en stor del af denna art af lidande kunde människorna själfva bota sig för eller ännu hellre — förebygga. Den så utbredda och mångomtalade *neurasteni*en, nervsvaghet, menar prof. Dubois, borde snarare i många fall — där ej organiska lidanden ligga bakom — kallas *psykasteni*, själssvaghet, och den sjukdomen kan framför allt och säkrast botas genom själfuppföstran. —

Det är från den utgångspunkten d:r Sadolin skrivit sin förträffliga bok "Nervhälsa". Med på en gång den framstående nervläkarens insiktsfullhet och psykologens skarpblick pekar han på, att det är på psykisk väg nervlidandet oftast bäst angripes och öfvervinnas. Hans bok är en handledning i själfuppföstran i detta hänseende, den har kloka och värdefulla ord om att människorna skola och kunna skaffa sig ro och hvila, om nödvändigheten af att "spänna ner" nerverna, att icke ständigt lefva under högrtryck. "Man skall icke ha brådtom", "Lär att dröja" heta två kapitel i hans bok. Det är två af de läkemedel d:r Sadolin bjuder den jäktade nutidsmänniskan. Kanske ler denna till att börja med, öfverlägset medlidsamt. Hvilket nonsens! När man har brådtom, när man icke har tid att dröja! Men tänker hon så öfver hvad d:r Sadolin verkligen säger i dessa två kapitel — och i alla de andra —, så finner hon att här är något annat än naiva och korttänkta råd. Här är en lefnadsvisdom, som rätt tillägnad ger hälsa och kraft.

"Nervhälsa" är en bok som, om den får, kan blifva af stort värde framför allt för de många irriterade, uppjagade storstadsmänniskorna, hvilkas nerver på alla sätt hotas med ohälsa af de yttre förhållandena om icke människorna själfva bjuda dessa motvärn. Denna bok kan icke nog lifligt rekommenderas. Att den redan blifvit uppskattad och hunnit ut nog så långt bevisas af att den tredje svenska upplagan nu föreligger. Det var i början på året, som den första kom ut.

—n.

PETERS

FOTOGRAFISKA
MAGASIN

Norrmalmstorg, Stockholm.

Amatörkameror. Framkallning. Kopiering.

Åberopa alltid annonserna
i Dagny

Ett besök på engelska landsbygden.

”My house is my castle” är det mycket betecknande uttrycket för ett af den engelska nationens mest karakteristiska hufvuddrag: själfständighetskänslan.

Att denna icke i längden kunnat bli en säregenhet för det *manliga* England, som den naturligtvis varit af begynnelsen, framgår ju med all önskvärd tydlighet af den nu pågående rörelsen för politisk rösträtt åt kvinnor. Men nog kändes det en smula egendomligt att just i egenskap af rösträttskvinna vara inbjuden som gäst i ett af dessa typiska engelska landthem, som man i hundratals romaner läst om som den traditionella konservatismens ointagliga borg. Och traditionen finns nog kvar i mångt och mycket, i seder och bruk, i komfort och själfmedveten värdighet, i uppoffring af tid, intressen och pengar för att uppehålla en ställning, som man inser vara gränslöst opraktisk och endast ett offer åt slentrianen.

De hem jag hade tillfälle att se under några dagar efter den internationella rösträttskongressens avslutning i London förra sommaren voro belägna i Surrey, hvilket landskap för engelsmännen synes intaga samma favoriserade rangplats, som Dalarne hos oss. Haslemere, som den ort hette, dit jag blifvit inbjuden, är en särskildt af konstnärer och författare mycket omtyckt vistelseort. I grannskapet — i Hindhead — ser man Tennysons ståtliga palats i en hänförande natur, och min värdinnas unga dotter, som mötte mig vid järnvägsstationen, pekar ut den ena villan efter den andra som vi åka förbi och nämner kända konstnärnamn. Bland dessa nämner hon äfven ett svenskt, Axel Hägg, hvars etsningar den engelska publiken synes skatta mycket högt. De flesta af villaägarna ha dock sin ateljé eller arbetslokal i London

och resa hem på lördag, för att återvända måndag morgon.

Det var en sann lisa för själen att från det jåkande, nervspännande vimlet på Londons gator komma så godt som hufvudstupa in i den bedärande idyll af vår och sol och blomsterprakt och lärksång som Haslemere erbjuder.

Och ännu mera af lägset föreföll det, då jag fördes in i salongen på Barnfields och »the lady of the house» reste sig ur den helt säkert fäderneärfda karmstolen vid den öppna jättespiseln, där en brasa, trots vårluften, flammade, och kom mig till mötes. — Var det inte alltsammans en skolflicksdröm

ENGELSKT HERREGODS.

öfver en af Tanchnitz' älskade romaner?

Men uppvaknandet kom plötsligt. Mrs B. råskade uttala ordet »suffrage», och därmed var förtrollningen bruten och jag åter inne i nutiden och dess intressen. Oaktadt all omsorg om barn, barnbarn, hemmet och den stora välskötta trädgården låg rösträtten henne varmt om hjärtat. D. v. s. den lilla tid hon hade öfrigt till sin disposition, ty i England synes en hel del människor vara till för sina tjänares skull. Denna dam, änka och med två ogifta döttrar, af hvilka den ena, en framstående målarinna, hade sin ateljé i London och endast då och då vistades hemma, hade i sin tjänst

ENGELSK TRÄDGÅRD MED CEDERTRÄD.

trädgårdsmästare, kusk, dräng och tre jungfrur. — »Det är förskräckligt galet», erkände hon själf, »kostar en massa pengar och en massa obehag, men det är så svårt att komma ifrån gamla vanor». — Då vi en dag åkte till ett gardenparty hos lady Mc Laren, ordförande i Haslemere F. K. P. R. och framstående rösträttskribent, författarinna till den nu i parlamentet så lifligt omdebatterade broschyren »The Women's Charter», om hvilken Dagny vid flera tillfällen talat, utbrast Mrs B., i det hon pekade på sin kusk:

»Det är han, som gjort mig till suffragist». På min häpna fråga hur det gått till, svarade hon: »Jo, det kränkte mig så djupt, att mina tre af mig aflönade manliga tjänare skulle ha politisk rösträtt — bara därför att de äro män — och jag skulle inte ha rösträtt därför att jag är kvinna, det var denna orättvisa som först väckte mig till insikt i frågans betydelse.»

Icke ens den engelska familjemodern i det rika, komfortabla hemmet nöjer sig längre i medvetandet att »my house is my castle», hon fordrar äfven medbestämmanderätt i samhällets och statens angelägenheter. Äfven här vill hon kunna säga: »my castle». När kvinnornas rösträttsrörelse kunnat skjuta bresch i ett sådant bålverk af urgammal konservatism, så går det nog äfven en vacker dag att bryta parlamentets motstånd.

Ett engelskt gardenparty är en underlig tillställning, åtminstone för en främling, som för första gången är med därom. Efter ett par timmars rastlöst vandrande fram och åter, upp och ned eller hängande i grupper här och hvar, gripes man af den vansinnigaste längtan efter en stol eller annan möjlighet till hvila, och när jag blef ombedd att slå mig ned vid sidan af en gammal dam, oförmögen att vandra omkring, fylldes mitt hjärta af tacksamhet. Jag fruktar, att jag behöll platsen betydligt längre än de fyra minuter konvensansen lär tillåta att man vid sådana tillfällen samtalar med samma person, men dels var den gamla damen så bedårande älskvärd och dels var det en sann lisa att få sitta i lugn och ro, att jag inte förmådde att slita mig loss. Engelska trädgårdar med dess många sällsynta växter äro ju för oss något nästan nytt och ovant. Det är en

kvinna, som anlagt denna trädgård på Sea — lord Mc Larens egendom — såväl som min och de flesta andra i grannskapet, berättar min värdinna, mrs B. Hon tillhör Swansea Gardencollege, och hvarje år sändes en person ut till världens olika hörn för att hemföra nya växter — senast var en dam i Kalifornien för att studera landets flora, och mrs B. visar på en hel del nya praktväxter som resultat af studieresan.

Hela Surrey verkade nästan som en enda trädgård, som de små oregelbundna gatorna och delika oregelbundna stugorna i de små städerna knappast störde — man rusade så fort igenom dem med den ilfart de engelska automobilerna ha.

Den engelska stelheten, som vi hört så mycket talas om, blir snart en saga blott, därpå tyda alla tidens nya tecken. En engelsk husmor tar icke endast med den mest förekommande älskvärdhet emot utländska rösträttskvinnor och underhåller sedan en vänskaplig korrespondens med dem, utan hon reser själf omkring på möten, som kunna vara ganska oroliga, utan att shockeras.

Och när till och med mormödrarna äro så angripna af suffragerörelsen, så må ingen undra på ungdomen. Och den mamma, hvars lilla 8-åriga dotter hotade med att bli en »anti», om hon inte fick följa med till ett rösträttsmöte i stället för att beskedligt krypa ned i sin säng, tog icke alls illa vid sig den lillas ifver — tvärtom, tror jag. Parlamentet har nog inte mer pardon att vänta af den generation, som nu vistas i barnkammaren, kanske blir den ännu skoningslösare, och landsbygden tycks inte vara en bit bättre än London i detta fall.

F. C.

Mary Wollstonecraft.

II.

Vindication of the Rights of Women.

Sir Anthony Absolute: — Why, Mrs Malaprop, in moderation, now, what would you have a woman know?

Mrs Malaprop: — Observe me, Sir Anthony. — I would by no means wish a daughter of mine to be a progeny of learning; I don't think so much learning becomes a young woman; for instance I would never let her meddle with Greek, or Hebrew, or Algebra, or Simony, or Fluxions, or Paradoxes, or such inflammatory branches of learning — neither would it be necessary for her to handle any of your mathematical, diabolical instruments. — But, Sir Anthony, I would send her, at nine years old, to a boarding-School, in order to learn a little ingenuity and artifice. Then, Sir, she should have a supercilious knowledge in accounts; — and as she grew up, I would have her instructed in geometry, that she might know something of the contagious countries; — but above all, Sir Anthony, she should be mistress of orthodoxy, that she might not misspell, and mispronounce words so shamefully as girls usually do; and likewise that she might reprehend the true meaning of what she is saying. This, Sir Anthony, is what I would have a woman know; — and I don't think there is a superstitious article in it.

Det är Sheridan, som i »The Rivals» — hvilken som bekant uppfördes första gången 1775 — låter den ordrika Mrs

Malaprop utveckla sitt kvinnoideal. Om man ser bort från Mrs Malaprops idiom — ett praktstycke af missupplättade ord och halfförstådda begrepp — står i alla fall en kärna kvar af hvad en ung bildad flicka på Mary Wollstonecrafts tid ansågs böra veta. Hon skall tidigt i pension för att lära sig några små knep och en smula list, en yttlig kunskap i räkning måste hon också ha, och i geografi, så att hon vet något om grannländerna, men framför allt skall hon behärska den krångliga rättskrifningen, så att hon uttalar ord riktigt och förstår hvad hon säger.

Man kan lugnt taga Mrs Malaprop på orden, så mycket »lärdom», men icke mer var en gång det knappt tillmätta måttet för en ung engelsk dam af fin familj, och den polemiska delen af »Vindication of the Rights of Women» vimlar af angrepp på allvarligare författare, som

med mycken värtalighet och allt det andliga ståndets myndiga åthäfvor förkunna Mrs Malaprop's ideal. Men hvad d:r Fordyce et consortes tänkte om det kvinnliga släktets uppfostran intresserar oss endast som tidsbild. Viktigare är polemiken mot Rousseau.

Det bör ha varit påkostande för en hängifven rousseauian som Mrs Wollstonecraft att tvingas till en så fullständig förnekelse af sin mästare som då det gäller hans kvinnoideal. Rousseau såg i kvinnan icke en mänsklig individ för sig utan ett bihang till mannen. Hon skulle växa upp och vårdas som en planta tills det ögonblick nalkades då han steg in i hennes lif, tog emot hennes dyrkan och lönade den med ett gudalikt beskydd. Rousseau uttrycker sina allvarliga farhågor mot en uppfostran som skulle ha inverkan på kvinnornas karaktär, stärka den, utveckla den, med ett ord skapa en kvinnlig personlighet.

— Uppfostra kvinnor som män, — säger han — och ju mer de likna vårt kön, dess mindre makt komma de att ha öfver oss.

Detta är mer än Mary Wollstonecraft kan fördraga.

— Jag önskar icke att kvinnorna skola ha makt öfver männen, — säger hon, — utan öfver sig själfva. —

Dessa ord utgöra själfva kärnpunkten i boken om kvinnornas rättigheter.

En kvinnas rättmätiga ärelystnad bör gå ut på att få en karaktär som människa, allt annat är af underordnad betydelse, "elegans är mindre värd än dygd", som Mary Wollstonecraft uttrycker sig. Därför böra barn först och främst uppfostras till tänkande varelser. Den fullkomligaste uppfostran är den, som är beräknad på att stärka kroppen och bilda hjärtat. Eller med andra ord, den uppfostran, som sätter individen i stånd att uppnå sådana sunda och dygdiga vanor, som göra honom oberoende i ordets fulla mening.

Om man uppodlar sådana egenskaper hos kvinnan som känslsamhet, blind lydnad för auktoriteter, föreställningskonst, och lägger hufvudvikten vid att utveckla kvinnan till könsvarelse har man skapat en stor fara för båda könen.

Om männen vore kyskare, skulle kvinnorna vara visare i samma proportion och först när en kvinna får växa upp till verkligt oberoende både som människa och samhällsindivid, så att hon kan lefva på sitt arbete, blir hon mäktig den mogna tillgifvenhet, som är det enda bestående i mänskliga känslor.

Mary Wollstonecraft själf hade hustruns och moderns instinkter starkt utvecklade. Och hon visste af egen erfarenhet hvad det ville säga att stå ensam och försörja sig själf. Hon har byggt sin bok om kvinnornas rättigheter på sitt eget lif och hon står bakom sina ord.

Om kvinnan har en odödlig själ måste hon sätta som sitt lifs mål att uppodla sitt förnuft. Utan förnuft kan hon inte fullgöra en enda plikt, vore den än aldrig så enkel.

Men kvinnorna på Mary Wollstonecrafts tid uppfostrades som om de endast skulle lefva för detta lif. Författarinnan vågar en undran hvad kvinnorna egentligen

skola ta sig till i ett annat lif, där det hvarken giftes eller bortgiftes, eftersom deras odödliga själ ingen näring får.

Man har gifvit sedligheten ett kön, och i och med detsamma ställt kvinnan på en lägre ståndpunkt än hon förtjänade. Man vet icke ens hennes möjligheter till utveckling förrän man försökt hvad en helt ny uppfattning af hennes ställning kan bringa i dagen om henne själf.

Vi som lefva mer än hundra år efter sedan detta skrefs veta en smula mer än Mary Wollstonecraft om kvinnan som en med förnuft begåfvad varelse.

Äktenskapet är det högsta tillståndet, säger Mary Wollstonecraft, men ett äktenskap mellan jämbördiga individer. Men om en man förför en kvinna, skall detta betraktas som ett giftermål till vänster och han skall vara lagligt skyldig att underhålla henne och hennes barn, ifall icke äktenskapsbrott, den naturliga skilsmässan, ointetgör detta lagbud. Och denna lag borde äga bestånd så länge kvinnornas skröplighet föranledde bruket af ordet förförelse som en ursäkt för deras svaghet, nej, så länge de äro beroende af mannen för sitt uppehälle, i stället för att förtjäna det med sina händer eller sitt hufvud.

Mary Wollstonecraft hade sysslat flera år med uppfostran innan hon skref sitt stora verk, och hennes idéer på detta område voro absolut revolutionerande. Samskolan som bottenskola, underhållen af staten, var ett af hennes önskemål. Efter det nionde året skulle undervisningen endast delvis vara gemensam för gossar och flickor, ty flickorna behöfde lära sig huslighet. Bland de saker i hvilka särskildt borde meddelas undervisning, var djurskydd. Som lämpliga yrken för kvinnor framhöll Mrs. Wollstonecraft läkarens.

Mary Wollstonecrafts moderna ande har naturligt nog tryckt sin prägel på den engelska kvinnorörelsen. I hvilken grad hennes inflytande verkar är en sak, som en utomstående icke kan afgöra. Hon tycks i så hög grad tillhöra vår egen tid, att man vågar en undran, om hon icke skulle räckt Mrs Pankhurst handen och ställt sig i suffragetternas led.

ELISABETH KREV.

Insänd litteratur.

Hugo Gebers förlag, Stockholm: »Så ska' vi ha't». Af *Stina Swartling f. von Hofsten*.

Wahlström & Widstrand, Stockholm: **Nya Sherlock-Holmes historier.** Af *Sture Stig*. — **Fram till hela sanningen.** Predikan på fjärde söndagen efter påsk 1910 jämte tal till nattvardsungdomen. Af *Natanael Beskow*.

Bokförlagsaktiebolaget Puritas, Stockholm: **Hygieniska ströftåg.** Ny följd. Valda stycken ur hygien och enskild hälsovård af *Henrik Berg*.

C. E. Fritzes Bokförlags Aktiebolag, Stockholm: **Drottning Moïmème.** Historisk silhuett af *Elisabeth Kuylenstierna-Wenster*.

Åhlén & Åkerlunds förlag, Göteborg: **Bojor.** Roman af *Gurli Herzman-Ericson*.

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

MÄLARBADET

11 Handtverkaregatan 11.

BAD- TVÄTT- och STRYKINRÄTTNING

1:a klass i alla afseenden.

OBS! Simundervisning f. damer och herrar

R. T. 38 14 — 38 15

A. T. 93 43 — 93 44.

Offentligt protestmöte

mot försöket att inskränka de gifta kvinnornas kommunala rättigheter anordnades tisdagen den 31 maj i Folkets Hus i Stockholm af Social-Demokratiska Kvinnokongressens verkställande utskott och Stockholms Arbetarekommun. Tidningens pressläggning medger icke något referat af mötet.

Föreningsmeddelanden.

Fredrika-Bremer-Förbundets Helsingborgskrets afhöll den 19 maj — på särskildt därom gjord framställan — ett allmänt diskussionsmöte för att utreda frågan om "lämpligheten af scoutföreningar för flickor". Åsikten visade sig i allmänhet vara den, att sådana nog kunde vara behöfliga, men att det vore en ganska ömtålig fråga, för hvars lösning man hade mycket liten ledning af erfarenhet från annat håll. Mötet beslöt tillsätta en kommitté för frågans vidare utredning, och invaldes i denna såväl representanter från stadens flick- och folkskolor, som äfven ett par fruar tillhörande olika samhällsklasser.

Redan från början hade meddelats, att kretsstyrelsen ej ämnade såsom sådan ställa sig i spetsen för någon scoutförening, dels af ekonomiska skäl, dels emedan den ej ansåg sig kunna förfoga öfver lämpliga ledarkrafter.

Å **offentligt möte i Karlskrona** den 23 april, anordnad af F. K. P. R. och Kvinnliga diskussionsföreningen, antogs följande resolution (Stockholmsresolutionen), hvilken afsändes till statsministern:

"Kvinnor i Karlskrona, samlade till möte den 22 april 1910 till ett antal af omkring 300, uttala med anledning af statsministerns svar på hr Lindhagens interpellation angående utredningen i fråga om kvinnans politiska rösträtt en protest mot den tendens till förhållningspolitik som med utredningen såsom förevändning alltmör hos regeringen tycks göra sig gällande".

Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Nyköping har med maj månads utgång avslutat sitt ordinarie arbete för terminen. Tre möten ha hållits. Ett af dessa var anordnad som fingeradt landstingsmannaval efter proportionella valmetoden och leddes af jägmästaren K. Häckner. De närvarande uppdelades i tre partier: "de moderata", "frisinnade valmän" och "arbetarpartiet", valsedlar lämnades, och röstsammanräkningen skedde efter alla konstens regler. Vid ett möte anslöt sig föreningen till Stockholmsresolutionen med anledning af regeringens sätt att bedriva utredningen i fråga om kvinnans politiska rösträtt. Resolutionen tillställdes statsministern.

En Selma Lagerlöfsfest har gått af stapeln. Därvid förekom uppläsning, sång och tablåer ur "Gösta Berlings saga", "Jerusalem" och "Nils Holgersson". Efteråt samlades ett 80-tal af festdeltagarna till gemensam supé.

En studiecirkel, som omfattats med ganska stort intresse, har varit i arbete hvarannan tisdagskväll i de olika medlemmarnas hem. Därvid ha genom läsning, föredrag och diskussion behandlats följande ämnen: Kooperationen, Kvinnornas uppgifter i stadsfullmäktige, Oäk-

ta barn och deras mödrar, Svenska hemarbetsförhållanden, Bostadsfrågan. Efter hemställan från studiecirkeln har föreningen uppdragit åt sex medlemmar att göra besök i stadens fattigaste hem för att undersöka bostadsförhållandena.

Två exemplar af Social tidskrift cirkulerar inom föreningen mot en afgift af 25 öre pr läsare.

Ett par söndagar å rad ha föreningsmedlemmar varit utresta på landsbygden för att där väcka intresset för kvinnornas rösträttsfråga. När man först kommer in i en gård och vänder sig till dess kvinnliga invånare, möts man i allmänhet af ett "nej tack" vid sitt utbudande af rösträttslitteratur. — Men när det bara kostar 3—4 öre att få flera sidors läsning. — Åja, då kunna de ju ta några häften. Men se, inte bry de sig om rösträtten. Den är då inte meningen åt dem. — Ett sådant besök kan dock sluta med att man får en ny medlem att glädja styrelsen med vid hemkomsten. Så går det från hus till hus. Kvinnorna behöfva ofta blott få ögonen öppna för hvad frågan gäller för att känna intresse för saken.

Den 19 maj anordnades offentligt föredrag om "Kvinnorna och landstingsvalen" med fru Ellen Hagen från Uppsala som talare. Föredraget, som var buret af den varmaste öfvertygelse, gjorde ett djupt intryck på åhörarna.

Sköfde F. K. P. R. hade sammanträde den 19 maj, hvarvid bl. a. förekom fyllnadsval af styrelse på grund af två styrelsemedlemmars flyttning från staden. Till ordf. efter fil. kand. Clara Lund utsågs fru Elma Wahlström, och efter fr. Elsa Stenmark valdes fr. Magnhild Andersson. Föreningen beslöt med anledning af stundande landstingsmannaval att till stadens röstberättigade kvinnor sända uppmaning att delta i valet jämte fullmakter och uppgifter om deras röstetal.

Alla de uppställda landstingsmannakandidaterna hade interPELLERATS angående deras ställning till kvinnornas rösträttsfråga. De frisinnade kandidaterna ha alla uttalat sig för densamma, däremot hade ingen af de "moderates" kandidater besvarat interpellationen.

Halmstads F. K. P. R. hade sammanträde den 23 maj närmast på grund af de följande dag inträffande landstingsmannavalen. Mötet antog Stockholmsresolutionen med anledning af hr Lindhagens interpellation till statsministern angående rösträttsutredningen. Resolutionen afsändes till statsministern. Efter mötet följde ett angenämt samkväm. Därunder förekom föredrag musik och sång samt tésupé. Det hela afslutades med afsjungandet af Kvinnornas medborgarsång.

Till Dagnys läsekrets i landsorten.

Som Dagny önskar vara ett enande band mellan Sveriges kvinnor samt har till sitt mål att tillvarataga allas intressen på skilda platser, få vi härmed uppmana våra läsarinor i landsorten att de, för att underlätta denna vår uppgift, ville till tidningens redaktion insända sådana notiser, som utöfver lokalintresset innehålla saker af vikt för kvinnorörelsen i dess helhet.

GAHNS

Normal-, Skrif- och Kopie-Bläck, af Kungl. Kontroll- och Justeringsstyrelsen godkänt som **Svenskt Normal-Bläck**, tillverkad af **Henrik Gahns Aseptin-Amykos-Aktiebolag Upsala**. Flyter lätt, kopierar utmärkt, bildar ej bottensats, är mycket hållbart och angriper ej pennan.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{1}$, 2:50 för $\frac{1}{2}$, och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) **Antingen:** Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) **Eller:** Man prenumererar å närmaste postkontor (ej annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I städernas tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Privata Lärarinneseminarium

Högre seminarium för utbildande af lärarinnor.
Stockholm, Riddaregatan 23.

Den lägre, två-åriga afdelningen utbildar lärarinnor för skolans lägre och mellersta klasser samt för hemmen. **Afgångsbetyg däri- från medför, enligt K. M:s resolution af den 29 April 1910, för lärarinna, som vinner anställning vid statsunderstödd skola, rätt till lönetursberäkning i fyra grader** (Kr. 1,200, 1,500, 1,800, 2,000). Inträdesfordringar: 1) att ha fyllt eller under kalenderåret fylla 18 år; 2) kunskaper motsvarande minst kurserna i en 8-klassig flickskola.

Den högre kursen, afsedd för dem, som genom specialstudier önska utbilda sig för undervisning på högre stadier. Minsta studietiden ett år och minsta antalet studieämnen tvänne jämte pedagogik. Inträdesfordringar: Afgångsbetyg från lägre kursen jämte vitsord om undervisningsverksamhet. Afgångsbetyg fr. **högre kursen medför enligt Kungl. Maj:ts resolution af den 29 April 1910 samma rättigheter och förmåner som afgångsbetyg från Kungl. Högre Lärarinneseminarium** (med undantag af behörighet att varda anställd vid folkskoleseminarium, i hvilket afsende Kungl. Maj:t vill framdeles besluta).

Närmare upplysningar lämnas af läroverkets föreståndarinna, Fröken Sofi Anderson, mottagn. onsd. och lörd. kl. 1—2. Ansökningar till seminariet böra vara inlämnade före den 13 juni.

STYRELSEN.

Fem präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd, **ise Gagner**, 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1910 i sin nittonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1:65, halft år 90 öre.

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7½ öre pr mm.)

Lärarinna.

Ung småskolelärarinna önskar under några veckor i juli eller aug. anställning i familj i norra eller mellersta Sverige, är villig att äfven deltaga i husbestyr. Svar med lönevillkor m. m. torde snarast möjligt sändas till "Skånska 24", Eslöf p. r.

UNG, vänlig lärarinna önskar plats i god familj att hjälpa till med förekommande göromål och om så önskas läsa med ett par barn — eller ock som hjälp och sällskap medfölja till badort. Svar till "Vera" Ödåkra p. r. (Skåne).

Ung tysk dam

önskar under sommaren, event. längre, plats som guvernant eller lärarinna i tyska hos god familj, helst boende å landet. Sökanden är tysk student och studerande vid tyskt universitet. Svar emotes till "Anspråklös", Svenska Dagbladets Annonskontor, Stockholm, f. v. b.

SMÅSKOLELÄRARINNA önskar mot fritt vivre plats 15 juni—1 aug. i trefflig familj på landet för att hjälpa till med husliga göromål. Svar till "22 år", Engelholm.

LÄRARINNA, undervisningsvan, musikalisk, söker plats för kommande läsår. Goda betyg. Svar "Barnkär", Sv. Telegramb., Sthlm.

UNDERVISNINGSVAN, språkkunnig lärarinna vid 6-klassig samskola önskar sommarkondition mot fritt vivre. Studerat utomlands. Något musikkunnig. "E. B.", Hvetlanda p. r.

Ung bildad tyska

önskas få vistas hos fin svensk familj för undervisningslämnande i tyska språkets talande emot åtnjutande af fritt vivre. De bästa referenser! Svar till "Tyska 22", under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

SMÅSKOLELÄRARINNA önskar under sommarmånaderna komma i familj på landet att mot fritt vivre undervisa barn i vanliga skolämnen. Svar till "Lärarinna", Mollösund p. r.

Kvinnlig fil. studerande,

som ämnar bli kemist, önskar i och för praktiks vinnande arbeta å kemiskt laboratorium under juli eller augusti. Svar till "Kemist" under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

YNGRE lärarinna, enkel, behaglig, talar flytande tyska, önskar plats för sommaren att läsa med barn och som sällskap och hjälp. Goda rek. Vid. Nya Inack. Byrån Brunkeberg, 3 B. Stockholm.

Exam. Sjukgymnast

söker plats. Flerårig praktik i massage och sjukvård.

Fina betyg och rek. Talar engelska. Gärna medfölja utomlands eller till badort i Sverige.

Svar till "G.", p. r., Skelderviken.

Sjukgymnast

som genomgått D:r Kleen's institut önskar plats vid badort eller i familj. Svar till "Sommaren 1910", Sv. Dagbl. annonsk., Stockholm.

Ressällskap!

25-årig flicka vore tacksam att som hjälp och sällskap få medfölja på resa, helst till utlandet, mot fria resor och fritt vivre. Talar tyska och engelska obehindradt samt något franska. Språklektioner kunna erhållas. Svar sändes till »15 juni—25 aug.», Katrineholm p. r.

ELEMENTARBILDAD, musikalisk anspråkslös landflicka önskar plats i familj, att vara husmodern behjälplig med förefallande göromål, och även som sällskap. Helst där barn finnes. Svar afvaktas tackamt under sign. "Ingeborg", Alfvesta p. r.

Samskolelärarinna

(hufvudämnen språk) önskar under juli och augusti plats i familj på landet att några timmar om dagen meddela undervisning. Svar till "Språklärarinna", under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Som sällskap och hjälp

eller skrifbiträde önskar frisk och hurtig norrländska plats under tiden 20 juni—20 aug. Sv. till »Fritt vivre», Engelsberg p. r.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

2 UNGA lärarinnor önska under sommarferierna (juli—aug.) plats i finare familj eller också pensionat, helst i Norrland. Äro villiga att deltaga i alla inomhus förekommande göromål. Lön önskvärd. Svar sändes till "L. E.". Hedensö p. r.

BARNAVÄRNSELEV, erfaren och skicklig, med utm. rek. önskar plats 1 juli i fam. där hon på egen hand får sköta spädt barn. Lön 30 i mån. Svar "Plikttrogen", Kristianstad p. r.

ENGELSKTALANDE kvinnlig sjukgymnast önskar assistentplats eller att medfölja på resor. Svar till "E. H.", tidningskontoret Oden-gatan 63, Stockholm.

UNG, duglig flicka, äfven kunnig i trädgårdsskötsel, önskar under sommaren undervisa barn i godt hem på landet. Fritt vivre o. fria resor önskas. Ref. finnas. Svar till "Studentska 1911", Göteborg p. r.

Två unga flickor,

som genomgått Kristinehamns Praktiska skola, önskar plats i bättre fam. eller att förestå ett litet hushåll. Svar till "Genast", Kristinehamn p. r.

ALLVARLIGT sinnad flicka, 21 år, som ordentligt önskar lära sig sköta ett hushåll, önskar plats i bättre familj på landet. Svar till "21 år", under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

PLATS i tapissieraffär omkring den 1 okt. önskas af en flicka som genomgått slöjdläroinnekurs och är kunnig i handarbeten. Sv. före den 1 juni till »Platssökande», Marianne-lund.

UNG FLICKA som genomgått husmodersskola, är något kunnig i sömnad o. musik, önskar att gå frun tillhanda. Helst på större landegendom. Svar till »19 år», Eskilstuna p. r.

BILDAD anspråkslös flicka, kunnig i sömnad och husliga sysslor, önskar plats. Goda betyg från föreg. platser. Svar till "Familjemedlem 21", Sv. Telegramb. Örebro.

I matlagning, bakning, sömnad, alla husliga bestyr, van, bildad flicka, söker plats. Svar "Samvetsgrann", Sv. Telegrambyrån, Stockholm.

Ung flicka

önskar plats till större herrgård eller bättre familj. Genomgått kurs i slöjdskola samt kunnig i sömnad. Svar till "19 år". Sala.

LEDIGA PLATSER.**Öfversköterskeplatsen**

vid länslasarettet i Östhammar är till ansökan ledig att tillträda den 1 juli d. å. Lön 400 kr. samt 40 kr. i semester-arvode m. m. Sökanden bör vara van vid operationer samt skötande af manliga patienter. F. Scherstén, Lasarettsläkare, Östhammar.

Vid Klippans samskola

blifva för nästkommande läsår lediga föreståndarinnebefattningen och tre lärarinnebefattningar med undervisningskyldighet för ena befattningen i språk, för den andra i matematik och naturlära samt för de öfriga i kristendom, svenska och historia samt teckning. Lön åt föreståndarinnan 1,400 kr., åt lärarinorna 1,000 kr. pr läsår. Ansökningar jämte betyg sändas före den 15 juni till samskolans styrelse, adr. Klippan.

Obs! Lärarinnebefattningen i sista ämnesgruppen kan erhållas jämväl af duglig folk- eller småskolelärarinna.

Undervisningsvan lärarinna,

hurtig och frisk, sökes till den 1 sept. att undervisa 2 gossar, 9 och 7 år, i första klassens och 2 förberedande klassens kurser. Svar med betyg, foto. och lönepret. till fru Eva Dahlström, Fagersta.

GUVERNANT sökes på landet för 12-årig flicka och 6-årig pojke. Platsen skall tillträdas i sept. och flickan jämväl undervisas i musik. Tysktalande lämnas företräde. Svar jämte uppgift om löneanspråk samt referenser torde innan juni månads utgång insändas till jägmästare von Schönberg, Snogeröd.

ENKEL, anspråkslös, bildad flicka af god familj erhåller plats i tjänstemannafamilj på landet, att vara husmodern, en äldre dam, behjälplig att sköta hushållet och vårda hemmet. Den sökande bör vara van vid landthushåll, villig att med håg och intresse deltaga i alla uti ett landthem förekommande göromål, kunna handleda och ordna med tjänare, samt vara husmodern ett gladt och trefligt sällskap och en god hjälp. Sökande bör äfven vara kunnig i sömnad och handarbeten. Stort afseende fästes vid att den sökande är frisk samt äger ett gladt och jämnt lynne med förmåga och vilja att sprida glädje och trefnad omkring sig. Beträkts i allt som en vän och anhörig till familjen och ett godt hem utlofvas. Ålder 25 à 30 år. Betygsafskrifter, rekommendationer, fotografi, uppgift om ålder samt lönepretentioner torde insändas till "Louise", Allm. tidningskontoret, Gustaf Adolfs torg, Stockholm.

Kontorsplats.

För en kompetent bokförelerska med praktisk vana vid bokföring och bokslut finnes plats ledig å vårt kontor.

Till ansökan torde bifogas betygafskrifter och rekommendationer.

Wäxiö Järnaktiebolag.

I VERKLIGT GODT HEM, villasambhälle i Stockholms närhet, i familj bestående af herre och fru och duglig jungfru, där husmodern är något klen, önskas nu genast en hushållsvan, duglig person, ålder 30—35 år, med gladt, godt lynne, om möjligt något van vid sjukvård, kunnig i sömnad o. s. v., att öfverse hem och hushåll. Goda muntliga rek. fordras. Vid. Nya Inack-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm.

HUSFÖRESTÅNDARINNA SÖKES. För ungherre, boende på landet, sökes husföreståndarinna, som i förening med en kvinnlig tjänare och ev. en betjäntgosse kan åtaga sig att bestyra hushållningen. Svar med uppgift å löneanspr. samt om möjligt med foto., som omgående återsändes, emotses märkt "A—m" under adr. S. Gumælii annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Bonne,

tysk, fransk eller engelsk, erhåller till hösten förmånlig plats i familj i Stockholm. Närmare å Stockholms Uthyrningsbyrå, 12 Kungsträdgårdsgatan.

Kvinnliga arbetsområden.

Utbildningskurser m. m. Muntliga och skriftliga upplysningar genom Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå, 54 Drottninggatan.

Billigt! Billigt!

Allmogegårdiner fr. 30 öre mtr. Ett parli bättre gardiner i vackra mönster. Allmogedukar, Filtdukar, Schaggdukar, Bordvaxduk, Filtar. Tråd 95 öre duss. Bomullstygger från 29 öre mtr. Hellyllecheviot, god. kval. i färger, 90 cm. br. 1,25, 130 cm. br. 2,50 pr mtr., äfven hvit cheviot, passande till dräkter. Gardinstufvar m. m. Allt säljes billigt.

Slumplagret
MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm.

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4¹/₂ | 0
2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

LILIP HOLMQVIST: S

Handelsinstitut, Göteborg.
300—400 elever årligen. 15—20
akademiskt och praktiskt bil-
dade lärare. Begär vårt 40-sid.
illustrerade program.
FÖRNÄMSTA SPRÅKINSTITUT.

BANKKURS

S. T. G. 31563

Gynna Dagnys annonsörer!

Nyhet i bokmarknaden:
Hygieniska Ströftåg,

Ny följd. Af Dr HENRIK BERG.
Pris 3 kronor.

Ur innehållet: Bacillkräck. Hem-
mets hygien. Korpulens och sjuklig
fetma. Barnavård. Ältan och engel-
ska sjukan o. s. v., o. s. v.

Fås i bokhandeln samt mot post-
förskött från

Bokförlaget PURITAS, Sthlm.

Största fabrik i Skandinavien för Damhårarbeten.

Färdiga arbeten i tusental, prima
svenska hår i äkta naturfärger.

Herr o. Fru E. Malmberg.
58 Klarabergsgatan 58.
Stockholm.

• **Wiréns** Eau de Cologne **ROYAL** är fortfarande *oöfverträffad*.
Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från
A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.)
21 Lilla Vattugatan 21 . . . Stockholm.

Vackert bomullstyg

till klädningar. Extra modernt
blått och hvitrandigt, finfin kva-
lité med tvinnad varp. Säljes i af-
passade stycken om 8 m. till ett
pris af 5:12

2¹/₂ m. vackert vitt bluslifestyg,
pris 1:72. Sändes *fraktfritt* från

Vängåfvan

Vasagatan 15—17. Stockholm.

Edvin Bergs Förgylleriäffär

— Etablerad 1891 —

rekommenderas värdsamt.

OBS! Gamla möbler renoveras
och förgyllas.

45 Nybrogatan 45.

Tandläkare

ALMA ÖSTERLUND

TEGNÉRGATAN 10, 2 tr.
(Ingång från Döbelnsgatan).

Mottagningstid: Hvardagar 12—2.
Å andra tider efter öfverenskommelse.
A. T. 242 17, Rikstel. 41 42.

Tandläkare Judit Tillman

Drottningg. 58. Allm. Tel. 44 92. (44 31).

Hvard.: 1/2, 12—2 och 1/2, 6—1/2, 7 e. m.
Andra tider enl. öfverenskommelse.

Tandläkare

GERDA ISBERG

Götgatan 3. A. T. 306 11 (304 40).
Mottag. 10—3. Andra tider efter
öfverenskommelse.

För Boy-Scouts!

Ryggsäckar, Skodon, Strumpor,
Tröjor, Mössor, Bälten, Knivar,
Väskor, Kompasser, Signalpipor,
Fältflaskor, Spritkök m. m.

För sommarnöjet.

Lawn Tennis, Krockert, Fotboll,
Hängmattor, Kanoter, Sportskor,
Fiskredskap, Luftbössor, Salongsge-
vär, Gymnastikapparater, Simbyxor,
Simdynor m. m. *Priskurant gratis!*

Tält af rödsvart markisväf 2×2×2 m. kr. 46.50.

Mauritz Widfors' H. A. B., Sthlm.

31 KLARABERGSGATAN

Fillaler

88 DROTTNINGGATAN o. STADSGÅRDEN 2

Begär priskurant

innan snörlif köpes, från Franska
Snörlifsförmmeriet, Norrmalmstorg
1, 1 tr. STOCKHOLM.

ROSABRIN

är ett absolut säkert medel mot röd näsa.
Bruksanvisning medf. Endast hos fru
HOLMIN. Lästmakaregatan 8, i p.
STOCKHOLM.

FRU E. HOLMIN, Lästmakaregatan 8, n. b.

Hygienisk ansiktsbehandling, Vibrationsmas-
sage & Elektricitet, Manicure, Fotbehandling,
Handbad för kylda händer.

Tel. Brunk 31 99.

Bomullsklädningar i afpassade bitar, 8
met., äkta färg, vackra mönster, erhålles till
2,85 st., d:o prima kvalitet, nya, eleganta
mönster, som vanligtvis kosta 50 å 55 öre
met., till 3,20 st. Fraktfritt öfver hela lan-
det vid köp af 10 st. Tillskrif Otto Oskar-
son, G:la Kungsholmsbrogatan 23 A, Stock-
holm.

DAMMSUGARE

demonstreras dagligen kl. 2—4. Va-
sagatan 5. Aktiebolaget Rudolph
Landén. R. 126 95. A. 201 80.

Kvinnliga Juridiska Byrån, Wallingatan 12.

Kontorstid kl. 1/2 10—4. Utför alla slags juridiska uppdrag. A. T. 18336.

Utbildningskurs för praktiskt socialt arbete

såsom *bostads-, hemarbets- och barnavårdsinspektion,*
vivevårdskap i arbetarbostadshus, socialt arbete

vid *fabriker* m. m.

anordnas af

Centralförbundet för Socialt Arbete

läsåret 1910—1911.

Teoretisk och praktisk utbildning. Ett-årig kurs, 15 sept.—15 juni;
pris 250 kr. Inträdesfordringar: 21 år fyllda samt kunskaper motsva-
rande minst realskoleexamen.

Närmare upplysningar meddelar inspektrisen, fröken *Kerstin Hes-
selgren*, kursledare, adr. Lästmakareg. 6, Stockholm.

Värmlands Eda.

Vattenkuranstalt och järnkälla, naturskönt belägen invid nordvästra
stambanan, 1/2 tim. körtur från Charlottenbergs järnvägsst. i ovanligt
skogrik trakt. 10 timmars resa fr. Stockholms central i direkt vagn. 8
timmars resa från Göteborg via Kil. Bland sjukdomar, för hvilka an-
stalten visat sig särskildt gynnsam, må nämnas: allmän svaghet och kon-
valescenstillstånd, blodbrist, nervös alidanden, katarrala bröst-, mag- och
tarmåkommor samt reumatiska lidanden. Idealplats även för dem,
hvilka söka ro och hvila. Massage. Vanliga och medikamentösa bad,
spec. utm. gyttjebad. Sol- och sandbad. Järnkällans vatten innehåller
2,132 ferrocärbonat på 100,000 delar och är lätt digestibelt.

Hel pension fr. 24.50—49 kr. pr vecka. Prospekt gm. Kamrerare-
kontoret. Läkare Dr Alfr. Ternell, Stockholm.

TILL SVERIGES KVINNOR.

DRICKER NI KAFFE?

En onödig fråga menar Ni. Då en annan fråga. Dricker Ni
Karlbergs Specialblandning å 1,60 pr kg? I annat fall bör Ni
från i dag börja med detta kaffe, ty på samma gång det är
billigt är det af synnerligen god kvalitet. Gör ett försök. Ni
blir nöjd.

Kaffet sändes till landsorten mot efterkraf eller postförskött.

K. W. Karlberg, Kontors- och Postadress **Idungatan 5.**
Butiker: **Mästersamuelsg. 11, Döbelnsg. 44, Norrtullsg. 24,**
STOCKHOLM.

KLIPP ANNONSEN!

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Hvarför vore det fördelaktigt att ha kvinnliga öfverlärare
vid folkskolan? Af *Anna Ljungberg.*

L. K. P. R:s protestmöte i Stockholm mot den Östbergiska
motionen.

Beriktigande. Af *Ellen Wester.*

Frøde Sadolin: Nervhälsa. Rec. af —n.

Ett besök på engelska landsbygden. Af *F. C.*

Mary Wollstonecraft. II. Af *Elisabeth Krey.*

Insänd litteratur.

Föreningsmeddelanden.

**Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.**